ระเบียบคณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน
ว่าด้วยแนวทางการดำเนินงานตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน
พ.ศ. ๒๕๕๓

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๒ เห็นชอบแนวทางการจัดตั้งโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน (ศพช.) ขึ้น โดยมีคณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน (คพช.) ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๘/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๒ ทำหน้าที่บริหารจัดการโครงการ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ นั้น

เพื่อให้การบริหารจัดการโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนของคณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน เป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก สร้างประโยชน์โดยรวมแก่หมู่บ้านและชุมชน และบรรลุผลตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ ให้หมู่บ้านและชุมชน บริหารจัดการโครงการที่หมู่บ้านและชุมชนเลือกดำเนินการ ภายใต้โครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความแห่งคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๘/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๒ ประกอบกับคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๐๑/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๒ และมติคณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๓ คณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน จึงกำหนดระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน ว่าด้วยแนวทางการดำเนินงานตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ลงนามในระเบียบฉบับนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน ว่าด้วยแนวทางการดำเนินงานตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน พ.ศ.๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๒

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

"ชุมชน" หมายความว่า ชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล (เฉพาะเทศบาลตำบลที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศยกเลิกตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามมาตรา ๔ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ.๒๕๔๖) และหมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ สำหรับเทศบาลตำบลที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมิได้ประกาศยกเลิกตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามมาตรา ๔ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้นับจำนวนชุมชนตามจำนวนหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนั้น กรณีหมู่บ้านที่มีพื้นที่คาบเกี่ยวระหว่างเทศบาลตำบลกับหมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ ให้แบ่งเป็น ๒ ชุมชน (ในเขตและนอกเขตเทศบาลตำบลนั้น) รวมทั้งชุมชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน

"คณะกรรมการชุมชน" หมายความว่า คณะกรรมการเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน ซึ่งที่ประชุมประชาคมของชุมชนได้มีฉันทามติคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการเพื่อบริหารกิจการใดกิจการหนึ่ง และนายอำเภอ หรือผู้อำนวยการเขต หรือนายกเทศมนตรีรับรองตามฉันทามติที่ประชุมประชาคมของชุมชน

"คณะอนุกรรมการ" หมายความว่า คณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนระดับจังหวัด หรือคณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน กรุงเทพมหานคร

"โครงการ" หมายความว่า งานหรือกิจกรรมที่มีการกำหนดกรอบแผนงาน วัตถุประสงค์ วงเงินงบประมาณ และอื่น ๆ ตามที่ที่ประชุมประชาคมของชุมชนมีฉันทามติกำหนดขึ้น โดยควรพิจารณาจากกรอบกิจกรรมในแผนชุมชนหรือแผนแม่บทชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นลำดับแรก เพื่อใช้สำหรับดำเนินการและเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณตามหลักเกณฑ์ของโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน

"โครงการชุมชนพอเพียง" หมายความว่า โครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน

"ธนาคาร" หมายความว่า ธนาคารออมสินหรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือธนาคารอื่นใด ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดให้เปิดบัญชีเงินฝาก ธนาคารของชุมชน เพื่อโอนเงินงบประมาณตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้กับชุมชนที่ได้รับการจัดสรรตามโครงการชุมชนพอเพียง

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน (สพช.) สังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๕ ให้ประธานกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑
การขอรับการจัดสรรงบประมาณ

ข้อ ๖ ชุมชนที่มีความประสงค์จะขอรับการจัดสรรงบประมาณตามโครงการชุมชนพอเพียง ต้องเป็นชุมชนที่จัดตั้งขึ้นก่อน วันที่ ๑ มกราคม ของปีงบประมาณที่มีการจัดสรรงบประมาณตามประกาศของจังหวัด ประกาศของกรุงเทพมหานครและประกาศของเทศบาล และมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้เพื่อปฏิบัติได้

กรณี กรุงเทพมหานครให้จัดตั้งชุมชนเพิ่มขึ้นตามระเบียบกรุงเทพมหานครสำหรับชุมชนในเขตกรุงเทพมหานครและเทศบาลที่จัดตั้งแล้ว และมีครัวเรือนตั้งอยู่ในชุมชนตั้งแต่ ๔๐๑ ครัวเรือนขึ้นไป ให้แบ่งชุมชนและจัดตั้งชุมชนขึ้นใหม่ตามระเบียบกรุงเทพมหานครและเทศบาล ให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดโดยจัดทำเป็นประกาศเพื่อดำเนินการตามโครงการชุมชนพอเพียง โดยไม่ต้องนำความในวรรคหนึ่งมาบังคับใช้

ความในวรรคสองให้ใช้กับชุมชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายด้วย

ข้อ ๗ โครงการต้องสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน มีความยั่งยืน มีผลวัดได้และผลลัพธ์นั้นควรมีผลต่อเนื่องไม่สิ้นสุดในครั้งเดียว และต้องเข้าหลักเกณฑ์ข้อหนึ่งข้อใด ดังนี้

(๑) เป็นโครงการที่เป็นรูปธรรมเกิดประโยชน์สำหรับผู้ด้อยโอกาสและผู้ยากจนโดยเฉพาะเด็ก เยาวชน สตรี และผู้สูงอายุ

(๒) เป็นโครงการที่สนับสนุนและส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพการเพิ่มรายได้และสร้างโอกาส ในการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน

(๓) เป็นโครงการที่สนับสนุนและส่งเสริมการคุ้มครองและรักษา ป่า น้ำ และดิน

(๔) เป็นโครงการที่สนับสนุนและส่งเสริมการอนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

(๕) เป็นโครงการเพื่อประโยชน์ของชุมชนตามที่คณะอนุกรรมการมีมติเห็นชอบ

ทั้งนี้ให้เด็กและเยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปี ขึ้นไปมีสิทธิออกเสียง เสนอโครงการและเป็นครั้งแรกที่เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการกำหนดการใช้งบประมาณแผ่นดิน

ข้อ ๘ โครงการที่เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ ชุมชนสามารถร่วมลงทุนกับชุมชนใกล้เคียง หรือองค์กรภาครัฐและเอกชนในพื้นที่หรือนอกพื้นที่ได้ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเอง

ข้อ ๙ โครงการอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อชุมชน

(๒) รายชื่อคณะผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการ

(๓) วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ และรายละเอียด/ปริมาณงาน

(๔) วงเงินงบประมาณการดำเนินโครงการ

(๕) วิธีการและขั้นตอนการดำเนินการตามโครงการ

(๖) ระยะเวลาการดำเนินการตามโครงการ

(๗) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

หมวด ๒
ขั้นตอนการดำเนินการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณ

ข้อ ๑๐ ชุมชนจะต้องจัดให้มีการประชุมประชาคมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการชุมชนและคัดเลือกโครงการ รวมทั้งพิจารณาหลักเกณฑ์ตามหมวด ๑ โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนตามแนวทางที่กำหนดในคู่มือการบริหารจัดการโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน เมื่อได้ดำเนินการเสร็จแล้ว ให้ประธานกรรมการชุมชนเสนอชื่อชุมชน พร้อมด้วยเอกสารรายงานการประชุมประชาคม (ศพช.๐๒) รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม (ศพช.๐๓) และโครงการ (ศพช.๐๕) ต่อนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตหรือนายกเทศมนตรี ภายใน ๕ วันทำการ นับแต่วันที่ประชุมประชาคมแล้วเสร็จ ทั้งนี้ ชุมชนจะเสนอโครงการได้ไม่เกิน ๒ โครงการ โดยอยู่ภายใต้กรอบวงเงินงบประมาณไม่เกินเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณตามข้อ ๑๖

ในการประชุมประชาคม ให้มีผู้แทนของอำเภอ หรือเขตหรือเทศบาลเข้าร่วมประชุมเป็นผู้สังเกตการณ์และให้คำแนะนำความเป็นไปได้ของโครงการในเบื้องต้น

ข้อ ๑๑ เมื่อนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตหรือนายกเทศมนตรีได้รับแจ้งรายชื่อชุมชนพร้อมด้วยเอกสารตามข้อ ๑๐ แล้ว ให้นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตหรือนายกเทศมนตรีดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบโครงการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ข้อ ๗ และข้อ ๒๑ และลงนามรับรองเอกสารรายงานการประชุมประชาคม (ศพช.๐๒) และรับรองการแต่งตั้งคณะกรรมการชุมชนให้แล้วเสร็จใน ๓ วันทำการ

(๒) จัดส่งรายชื่อชุมชนและสรุปโครงการที่เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณตามโครงการชุมชนพอเพียงอย่างย่อ และเอกสารตามข้อ ๑๐ ไปยังจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร ภายใน ๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับเอกสารจากชุมชน เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

เมื่อจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครได้รับแจ้งรายชื่อชุมชนพร้อมด้วยเอกสารตาม ข้อ ๑๐ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือปลัดกรุงเทพมหานคร ดำเนินการ ดังนี้

(๓) จัดประชุมคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณากลั่นกรองอนุมัติโครงการและงบประมาณให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยไม่ชักช้า ตลอดจนสนับสนุนการปฏิบัติงานการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนแล้วแต่กรณี และให้ประธานอนุกรรมการลงนามรับรองสรุปโครงการที่ได้รับ พร้อมรายละเอียดบัญชีเงินฝากของชุมชนไปให้สำนักงานเพื่อดำเนินการโอนเงินงบประมาณเข้าบัญชีชุมชนต่อไป

ข้อ ๑๒ การเปลี่ยนแปลงโครงการ หรือการเพิ่มเติมโครงการ ให้เป็นอำนาจพิจารณาของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการระดับจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร โดยคำนึงถึงเหตุผลความจำเป็น วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย

หมวด ๓
การจัดสรรงบประมาณให้แก่ชุมชน

ข้อ ๑๓ เมื่อสำนักงานได้รับเอกสารตามข้อ ๑๑ (๓) แล้ว ให้ดำเนินการโอนงบประมาณให้แก่ชุมชนตามระเบียบของทางราชการและให้สรุปเสนอคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการอำนวยการโครงการ เพื่อรับทราบผลการดำเนินการในภาพรวม

ข้อ ๑๔ เมื่อได้รับเรื่องจากสำนักงานแล้วให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีดำเนินการจัดสรรงบประมาณไปยังบัญชีเงินฝากธนาคารของชุมชนที่ได้รับการพิจารณาอนุมัติตามข้อ ๑๑ (๓) ภายใน ๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับเรื่องและให้สำนักงานแจ้งจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ชุมชนไม่ได้รับการอนุมัติโครงการและงบประมาณตามข้อ ๑๑(๓) อันเนื่องมาจากเหตุใดก็ตาม ให้คณะอนุกรรมการชี้แจงให้ชุมชนทราบ เพื่อแก้ไขให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ต่อไป

ข้อ ๑๖ การจัดสรรงบประมาณตามโครงการชุมชนพอเพียงจะจัดสรรโดยยึดหลักความเป็นจริงตามจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร์ของชุมชนที่ได้รับแจ้งจากกรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานครและเทศบาลตามข้อ ๖ ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ชุมชนขนาดที่ ๑ หมายถึง ชุมชนที่มีจำนวนประชากรอาศัยอยู่ไม่เกิน ๕๐ คน ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

(๒) ชุมชนขนาดที่ ๒ หมายถึง ชุมชนที่มีจำนวนประชากรอาศัยอยู่ตั้งแต่ ๕๑ คน ขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๑๕๐ คน ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาทถ้วน)

(๓) ชุมชนขนาดที่ ๓ หมายถึง ชุมชนที่มีจำนวนประชากรอาศัยอยู่ตั้งแต่ ๑๕๑ คน ขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๒๕๐ คน ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนบาทถ้วน)

(๔) ชุมชนขนาดที่ ๔ หมายถึง ชุมชนที่มีจำนวนประชากรอาศัยอยู่ตั้งแต่ ๒๕๑ คน ขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๕๐๐ คน ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนบาทถ้วน)

(๕) ชุมชนขนาดที่ ๕ หมายถึง ชุมชนที่มีจำนวนประชากรอาศัยอยู่ตั้งแต่ ๕๐๑ คน ขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐ คน ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาทถ้วน)

(๖) ชุมชนขนาดที่ ๖ หมายถึง ชุมชนที่มีจำนวนประชากรอาศัยอยู่ตั้งแต่ ๑,๐๐๑ คน ขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๑,๕๐๐ คน ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๖๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนบาทถ้วน)

(๗) ชุมชนขนาดที่ ๗ หมายถึง ชุมชนที่มีจำนวนประชากรอาศัยอยู่ตั้งแต่ ๑,๕๐๑ คน ขึ้นไป ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๗๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนบาทถ้วน)

การจัดสรรงบประมาณตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ข้างต้น ให้สามารถดำเนินการได้ตามที่คณะกรรมการบริหารโครงการกำหนด

ข้อ ๑๗ ชุมชนที่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑ จะได้รับการสนับสนุนงบประมาณเต็มจำนวน สำหรับชุมชนที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามโครงการดังกล่าวแล้ว จะได้รับการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพียงกึ่งหนึ่งของหลักเกณฑ์ตามข้อ ๑๖

ข้อ ๑๘ การอนุมัติโครงการและงบประมาณตามโครงการชุมชนพอเพียง จะอนุมัติตามลำดับ ก่อนหลังตามที่คณะอนุกรรมการได้รับเอกสารจากนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตหรือนายกเทศมนตรี ซึ่งมีการตรวจสอบความถูกต้องเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๑๙ ชุมชนสามารถเริ่มต้นดำเนินโครงการได้เมื่อได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของชุมชนแล้วเท่านั้น

กรณีที่มีการจัดสรรเงินงบประมาณเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของชุมชนไม่ตรงตามหลักเกณฑ์ ข้อ ๑๖ หรือตามเงื่อนไขข้อ ๑๗ ให้ประธานกรรมการชุมชนมีหน้าที่แจ้งนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตหรือนายกเทศมนตรีทราบ เพื่อประสานงานจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร หากจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครตรวจพบเองในภายหลังก็ให้ดำเนินการตามข้อเท็จจริง พร้อมสำเนาแจ้งสำนักงานทราบ

สำหรับเงินงบประมาณที่ชุมชนได้รับการจัดสรร และดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในบัญชีเงินฝากธนาคารของชุมชนตามโครงการชุมชนพอเพียง รายได้ที่เป็นส่วนเพิ่มจากการนำเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรตามหลักเกณฑ์ไปลงทุน ลิขสิทธิ์ในสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ และหรือทรัพย์สินสืบเนื่องที่เกิดจากการนำเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรตามโครงการชุมชนพอเพียงไปดำเนินการ ให้ขึ้นทะเบียนเป็นกรรมสิทธิ์ของชุมชนเพื่อนำไปบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

หมวด ๔
การดำเนินงานของชุมชน

ข้อ ๒๐ ให้ชุมชนจัดประชุมประชาคมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการชุมชน จำนวน ๙ คน ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ เหรัญญิก ผู้ช่วยเหรัญญิก ปฏิคม ผู้ตรวจสอบ และประชาสัมพันธ์ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการบริหารจัดการโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน

การประชุมประชาคมต้องมีผู้แทนครัวเรือนที่อาศัยอยู่จริง และมีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป อย่างน้อยครัวเรือนละ ๑ คน เข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของชุมชนนั้น จึงถือว่าครบองค์ประชุมและให้ถือมติตามเสียงข้างมาก

ให้ประธานกรรมการชุมชนทำหน้าที่ประธานการประชุมประชาคมเพื่อคัดเลือกโครงการเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณตามโครงการชุมชนพอเพียง

ข้อ ๒๑ โครงการชุมชนพอเพียงต้องเป็นโครงการลักษณะตามข้อ ๗ และไม่มีลักษณะทางตรงและทางอ้อมในการนำเงินไปเป็นเงินทุนให้ประชาชนในชุมชนกู้ยืม หรือเพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล โดยโครงการต้องบริหารจัดการแบบโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน

ข้อ ๒๒ การประชุมคณะกรรมการชุมชนต้องมีกรรมการเข้าร่วมประชุมเกินกึ่งหนึ่ง จึงถือว่าครบองค์ประชุม และให้ถือมติตามเสียงข้างมาก โดยให้กรรมการหนึ่งคนมีหนึ่งเสียง หากจำนวนเสียงที่ลงมติเท่ากัน ให้ประธานกรรมการชุมชนมีสิทธิลงคะแนนเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียง

ในการดำเนินการตามข้อ ๒๐ ให้คณะกรรมการชุมชนแต่งตั้งคณะผู้รับผิดชอบจำนวน ๔ คณะ และกำกับดูแลให้คณะผู้รับผิดชอบดำเนินการตามคู่มือการบริหารจัดการโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน

คณะผู้รับผิดชอบมีดังนี้

(๑) ผู้รับผิดชอบการเบิกจ่ายเงินและจัดทำบัญชี จำนวน ๓ คน

(๒) ผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการ จำนวน ๓ คน

(๓) ผู้รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน ๓ คน

(๔) ผู้รับผิดชอบการตรวจสอบและประเมินผลโครงการจำนวน ๓ คน

หมวด ๕
การบริหารจัดการโครงการ

ข้อ ๒๓ ให้สำนักงานจัดทำคู่มือการบริหารจัดการโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนถือปฏิบัติให้เป็นไปตามแบบมาตรฐานเดียวกัน

ข้อ ๒๔ กรณีมีผู้ร้องเรียนและหรือตรวจสอบพบว่า ชุมชนมีการบริหารจัดการไม่โปร่งใส โดยดำเนินโครงการขัดต่อแนวทางการดำเนินงานตามโครงการชุมชนพอเพียง หรือโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำการอื่นใดที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนในชุมชน ให้จังหวัดหรือกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณีส่งเรื่องหรือรายงานต่อสำนักงาน เมื่อสำนักงานพิจารณาแล้วเห็นว่ามีมูลเพียงพอ ให้มีหนังสือแจ้งธนาคารระงับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในบัญชีเงินฝากธนาคารหรือระงับการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่เบิกจ่ายออกจากบัญชีเงินฝากธนาคารของชุมชนไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าจะมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเสร็จ จึงจะให้ดำเนินการบริหารจัดการเงินงบประมาณตามโครงการที่ได้รับการอนุมัติได้ตามปกติ หรือเรียกเงินงบประมาณคืนทั้งหมดหรือบางส่วนรวมดอกผล แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๕ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องชัดเจน ให้สำนักงาน ประสานงานหรือขอความร่วมมือจากนายอำเภอ หรือผู้อำนวยการเขต หรือนายกเทศมนตรีแล้วแต่กรณี ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อ ๒๔ ก่อนดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

เมื่อสำนักงานพิจารณาผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่าเป็นการกระทำผิดทางอาญา ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีอาจพิจารณามอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือปลัดกรุงเทพมหานครหรือผู้อำนวยการเขตหรือนายกเทศมนตรี เป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษกับผู้กระทำผิดต่อไปก็ได้

หมวด ๖
การแจ้งผู้มีสิทธิในการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารของชุมชน

ข้อ ๒๖ เมื่อเกิดกรณีตามข้อ ๒๔ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะหน่วยงานหลักรับผิดชอบดำเนินโครงการชุมชนพอเพียง มีอำนาจในการสั่งให้ชุมชนหรือคณะกรรมการชุมชนที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามข้อ ๑๔ คืนเงินทั้งหมดหรือบางส่วนให้กับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๒๗ ให้คณะผู้รับผิดชอบในการเบิกจ่ายเงินและจัดทำบัญชี ที่มีรายชื่อตามรายงานการประชุมประชาคม (ศพช.๐๒) ที่นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตหรือนายกเทศมนตรีรับรองแล้วไปติดต่อกับธนาคารสำนักงานสาขาในพื้นที่ เพื่อดำเนินการเปิดบัญชีและให้ตัวอย่างลายมือชื่อของคณะผู้รับผิดชอบในการเบิกจ่ายเงินและจัดทำบัญชีและกำหนดเงื่อนไขการถอน “ให้ ๓ คนลงลายมือชื่อร่วมกันจึงมีอำนาจถอนเงินได้” จากบัญชีเงินฝากธนาคารของชุมชน ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในคู่มือการบริหารจัดการโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนเท่านั้น

ข้อ ๒๘ การเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารของชุมชน ให้คณะผู้รับผิดชอบมีข้อตกลงกับธนาคารในการสละสิทธิเรียกร้องและให้สิทธิกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีอำนาจในการแจ้งระงับการเบิกจ่ายเงินบัญชีเงินฝากดังกล่าวได้

ข้อ ๒๙ การเบิกเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารของชุมชน ให้คณะผู้รับผิดชอบในการเบิกจ่ายเงินและจัดทำบัญชี ๓ คน เป็นผู้ดำเนินการเบิกจ่ายเงิน เมื่อดำเนินโครงการเสร็จสิ้นแล้ว โดยหลักฐานการเบิกจ่ายเงิน ประกอบด้วย

(๑) เอกสารสำเนา ศพช. ๐๒ และเอกสาร ศพช. ๐๔,๐๕,๐๖ (โครงการเดิม) หรือสำเนาเอกสาร ศพช.๐๘ และเอกสาร ศพช.๐๕,๐๖,๐๗,๐๙ (โครงการเปลี่ยนแปลง) หรือสำเนาเอกสาร ศพช.๑๑ และเอกสาร ศพช. ๐๕,๑๐,๑๒ (โครงการเพิ่มเติม) บัตรประจำตัวประชาชนของคณะผู้รับผิดชอบ และใบเบิกเงินของธนาคาร

(๒) สำเนาใบสำคัญรับเงิน พร้อมทั้งสำเนาบัตรประชาชนของผู้จำหน่าย

โดยนำหลักฐานตามข้อนี้ให้นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตหรือนายกเทศมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ลงนามรับรองเพื่อเสนอต่อธนาคารสำนักงานสาขาในพื้นที่และเบิกจ่ายเงินให้เสร็จสิ้นภายใน ๑ วัน ทั้งนี้ หากชุมชนมีความจำเป็นต้องเบิกจ่ายเงินก่อนการดำเนินโครงการเสร็จสิ้นให้นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตหรือนายกเทศมนตรี หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายพิจารณาเป็นรายชุมชน และให้ธนาคารสำนักงานใหญ่รายงานผลการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารของชุมชนให้สำนักงานและสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบเป็นประจำทุกเดือน หรือทุกครั้งที่ได้รับการประสานงานจากสำนักงาน หรือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๓๐ การเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบในการเบิกจ่ายเงินและจัดทำบัญชีของชุมชนคนใหม่ตามข้อ ๒๒ วรรคสาม (๑) ไม่ว่ากรณีใด ๆ ต้องได้รับฉันทามติจากที่ประชุมประชาคมของชุมชน และเมื่อได้รับฉันทามติแล้วให้นำหลักฐานที่ได้รับการรับรองจากนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตหรือนายกเทศมนตรีไปแสดง และเปลี่ยนแปลงลายมือชื่อกับธนาคารพร้อมกับผู้รับผิดชอบในการเบิกจ่ายเงินและจัดทำบัญชีของชุมชนคนเดิมหรือหลักฐานที่แสดงการเปลี่ยนแปลงจากคนเดิมและแจ้งจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครทราบ

หมวด ๗
การลงทะเบียนทรัพย์สิน

ข้อ ๓๑ เมื่อชุมชนได้ดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ให้ขึ้นทะเบียนทรัพย์สินเป็นบัญชีของชุมชน และแจ้งให้อำเภอหรือเขตหรือเทศบาลทราบ เพื่อออกหนังสือรับรองสิทธิ และให้แจ้งคณะกรรมการหมู่บ้านทราบ

หมวด ๘
การรายงานผลการดำเนินงาน

ข้อ ๓๒ เมื่อชุมชนได้ดำเนินโครงการครบ ๖ เดือน หรือ ๑ ปี นับถัดจากวันที่ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ คณะกรรมการชุมชนจะต้องจัดทำสรุปผลการดำเนินโครงการเพื่อแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงาน และปิดประกาศให้ประชาชนในชุมชนทราบโดยทั่วกัน

เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน และแจ้งให้นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตหรือนายกเทศมนตรีทราบภายใน ๕ วันทำการ นับแต่วันปิดประกาศ

ข้อ ๓๓ ให้นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตหรือนายกเทศมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจติดตามประเมินผลระดับอำเภอหรือเขตหรือเทศบาล ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนอำเภอหรือเขตหรือเทศบาล ผู้แทนธนาคาร ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคเอกชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้านหรือประธานชุมชน และบุคคลที่นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตหรือนายกเทศมนตรีเห็นสมควร ทำหน้าที่ตรวจติดตามประเมินผลโครงการ ตามแบบที่กำหนด และรายงานให้นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตหรือนายกเทศมนตรีทราบเพื่อเสนอประธานอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการระดับจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครต่อไป รวมทั้งรายงานให้สำนักงานทราบ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันครบกำหนดตามข้อ ๓๒

หมวด ๙
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๔ โครงการที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการแล้ว ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการและยังไม่แล้วเสร็จในวันที่ระเบียบคณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนว่าด้วยแนวทางการดำเนินงานตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไป ตามระเบียบที่ใช้บังคับอยู่เดิมจนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ หรือจนกว่าจะสามารถดำเนินการตามระเบียบนี้ได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

(นายมีชัย วีระไวทยะ)
ประธานกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน